

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorie Hîncești din 29 noiembrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019, declarat de avocatul Palancica Victor în numele inculpatului

Gurița Oleg XXXXX,
născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 07.07.2017 - 29.11.2018,
instanța de apel: 18.01.2019 - 22.04.2019,
instanța de recurs: 08.02.2019 - 18.09.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 29 noiembrie 2018, Gurița Oleg a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul intrării sentinței în vigoare și reținerii inculpatului.

2. Instanța de fond a constatat că, la 18.06.2017, în jurul orei 14⁰⁰, inculpatul Gurița O., fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, conducând automobilul „Kia”, n/î XXXXX, pe una din străzile din s. XXXXX, r-nul XXXXX a tamponat automobilul „Mercedes”, n/î XXXXX, parcat în preajma gospodăriei lui Lungu Mihail. Ca rezultat, la fața locului s-au prezentat inspectorii SSST și AR a SSP al IP Ialoveni, la care în urma examinării circumstanțelor producerii accidentului rutier, au apărut suspiecții referitor la starea de ebrietate a conducătorului auto.

Astfel, inculpatul având scopul refuzului de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, și recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, intenționat a refuzat să se supună, la solicitarea inspectorilor, de a trece testarea alcoolscoptică și colectarea probelor biologice, necesare efectuării examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, necăutând la faptul că a fost preîntâmpinat despre survenirea răspunderii penale conform art. 264¹ alin. (3) Cod penal, în cazul refuzului de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, fapt confirmat prin îndreptarea din 18.06.2016 și procesele-verbale din 18.06.2017, prin care Gurița O. a refuzat testarea aloolscoptică sau examenul medical, ignorând prevederile pct. 10 alin. (2) lit. a) și pct. 11 lit. j) a Regulamentului circulației rutiere, conform căruia era obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatări alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efect similar, precum și persoana care conduce un autovehicul trebuie să posedă și, la cererea lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său.

În ședință de judecată, inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că, mergând pe drum la capătul străzii a vrut să frâneze, dar automobilul nu a frânat și s-a tamponat în microbuzul de marca „Mercedes”, parcat la poarta gospodăriei lui Lungu M. Acesta i-a cerut 500 euro și a chemat poliția, iar el s-a dus acasă să vadă ce fac copiii. Din motiv că era stresat, a luat din frigider o sticlă de alcool și a servit jumătate din ea. Ulterior, a revenit la locul unde s-a produs accidentul, aici fiind deja poliția. Colaboratorii poliției i-au propus să tracă testul alcooscopic, însă el a refuzat, deoarece a servit alcool după comiterea accidentului rutier.

Totodată, vina inculpatului în cele incriminate este dovedita prin probele administrate.

Astfel, martorul Matcovschi N. a declarat că activează în calitate de inspector al SP al IP Ialoveni și i-a solicitat lui Gurița O. actele automobilului, permisul de conducere, cât și testarea alcooscopică. Inculpatul a refuzat să fie testat alcooscopic, folosind cuvinte necenzurate. Apoi, repetat, în prezența lui Lungu M. și Lungi P., și altor persoane, i-a propus inculpatului să accepte testarea alcooscopică, dar acesta iarăși a refuzat.

Conform procesului-verbal din 18.06.2017, privind refuzul eschivării conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical, s-a constatat că Gurița O. a refuzat examinarea medicală pentru stabilirea stării ebrietate și a naturii ei.

În temeiul probelor administrate, instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, fără a deține permis de conducere.

Instanța a respins ca nefondate afirmațiile inculpatului, că nu era în stare de ebrietate la volan în momentul producerii accidentului rutier și a servit alcool ulterior, acestea fiind combătute prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată, care colaborează între ele, versiunea înaintată având caracter declarativ, fiind o metodă întru evitarea răspunderii penale de cele comise.

În această ordine de idei, instanța a conchis că sunt neîntemeiate și declarațiile inculpatului din cadrul ședinței de judecată, prin care a relatat că a servit alcool cu Frunze I., cu care a reparat automobilul și fiind în stare de ebrietate s-a culcat, iar ulterior a fost trezit de Frunze I., precum că Avram P. a ieșit cu automobilul în stradă și a comis accidentul rutier, că la fața locului polițistul nu i-a propus testarea alcoolică, versiuni înaintate, ca metode întru evitarea răspunderii penale.

La fel, instanța a respins ca nefondate declarațiile martorului Frunze I. din ședința de judecată, care este prieten cu inculpatul, precum că Gurița O. nu a servit alcool și nu cunoaște cine s-a urcat la volan, că nu ține minte dacă colaboratorii poliției i-a propus lui să treacă examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, fapt combătut prin declarațiile acestui de la urmărirea penală, conform căroră la 18.06.2017, l-a ajutat pe Gurița O., să repare automobilul acestuia de marca „KIA”, n/î XXXXX, și a servit alcool cu dânsul. A scos mașina din ogradă în stradă, motorul fiind pornit. Ulterior, a intrat în ogradă să facă curățenie, iar Gurița O. i-a spus că dorește să se plimbe cu mașina, i-a reproșat să nu urce la volan, fiindcă era beat, însă nu l-a ascultat și s-a urcat la volan deplasându-se prin sat. Ulterior, a văzut că la capătul mahalalei Gurița O. nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și s-a tamponat cu un microbuz, care era parcat lângă poarta gospodăriei lui Lungu M. La locul comiterii accidentului rutier erau Gurița O., Lungu P. și Lungu M., dâșii nu s-au împăcat la propunerea lui Gurița O. întru aplanarea situației create. Când a venit poliția Gurița O. a negat că a fost la volan în momentul comiterii accidentului rutier, că la volan era Avram P. Gurița O. a refuzat să fie testat, deși polițistul îi explicase că poate fi tras la răspundere penală pentru faptul refuzului de la testarea alcoolică.

Astfel, instanța a considerat veridice declarațiile martorului Frunze I. de la urmărirea penală, care urmează a fi puse la baza sentinței de condamnare în cumul cu celelalte probe a învinuirii, iar declarațiile date în cadrul ședinței de judecată că sunt cu scopul de a-l exonera pe inculpatul Gurița O. de la comiterea infracțiunii și evitarea răspunderii penale.

La fel, instanța a menționat că vinovăția inculpatului se mai dovedește prin declarațiile martorilor Lungu P. și Lungu M., de la urmărirea penală, care au fost citite în ședința de judecată în ordinea ar. 371 Cod de procedură penală, conform căroră la 18.06.2017, în jurul orei 14⁰⁰, Gurița O. fiind în stare de ebrietate la volanul automobilului său a tamponat automobilul „Mercedes Sprinter”, cu n/î XXXXX, care era parcat lângă gospodăria lor.

Instanța de judecată a respins alegațiile avocatului Bubuioc S. privind nulitatea ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriu în privința lui Gurița

O., dat fiind că în actele procedurale Gurița O. nu a fost pus sub învinuire în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ci o altă persoană „Grosu Artur Igor”, că în privința inculpatului urmează a fi pronunțată o sentință de achitare, deoarece potrivit actelor procedurale menționate în partea introductivă și descriptivă, cât și probatoriul administrat la dosar, se menționează anume numele lui Gurița O., iar eroarea strecurată fiind una tehnică, ce nu agravează situația inculpatului, or, procurorul prin procesul-verbal de corectare a erorii din 22.11.2018, a corectat eroarea strecurată, ținându-se cont de prevederile art. 248-249 Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, adică de gradul prejudiciabil al faptei săvârșite, care este o infracțiune ușoară, că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, se caracterizează satisfăcător, se află la evidența medicului narcolog.

Prin urmare, instanța a concluzionat că inculpatul necesită a fi izolat de societate, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare, aceasta fiind întemeiată în raport cu gradul și riscul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpat, care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni analogice și nu a făcut concluzii necesare, săvârșind din nou infracțiune, nu a stat pe calea corijării, dar a dat dovadă de comportare negativă, că pericolul social al faptei comise repetat denotă că reeducarea inculpatului poate fi atinsă doar în locurile de detenție, că o pedeapsă mai blândă, cum ar fi amenda sau munca neremunerată în folosul comunității, nu poate fi acceptată, nefiind oportună de a îndeplini funcțiile și a realiza scopul pedepsei în circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, astfel stabilirea pedepsei solicitate de partea acuzării, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Ori, scopul educativ și preventiv al pedepsei poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii în privința inculpatului cu izolare de societate și reeducarea în locurile de detenție, iar o pedeapsă mai blândă nu-și va atinge scopul pedepsei prevăzut de art. 61 Cod penal, la caz nefiind întrunite temeiurile întru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal sau stabilirea amenzii sau a muncii neremunerate în folosul comunității, ținându-se cont de trecutul infracțional al inculpatului.

În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante sau agravante.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare va contribui la atingerea scopului pedepsei penale, va corecta și resocializa inculpatul, în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

3. Avocatul Bubuioac Sv. a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Apelantul a invocat că, inculpatul a indicat că a comis accidentul rutier, tamponând automobilul lui Lungu M., care a chemat poliția. Deoarece poliția timp îndelungat nu a venit, a plecat acasă să vadă ce fac copiii. Fiind stresat de

cele comise, acasă a servit băuturi alcoolice. Apoi a plecat la fața locului, unde deja se aflau colaboratorii poliției rutiere și la propunerea lor de a trece testul alcoolosopic, a refuzat, deoarece a servit alcool după comiterea accidentului rutier și nu înainte.

În astfel de circumstanțe în acțiunile inculpatului lipsesc elementele infracțiunii imputate, deoarece în ședința de judecată nu a fost probat faptul că acesta a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, iar pentru comiterea accidentului el a fost sancționat contravențional.

Instanța nu a cercetat nicio probă pertinentă, concludentă și veridică care ar dovedi vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Mai mult, chiar și în cazul în care instanța a ajuns la concluzia că inculpatul este vinovat, este, oare cazul a-l condamna cu închisoare, luând în vedere faptul că are antecedente penale stinse, că în grija acestuia se află doi copii minori, soția fiind plecată peste hotarele țării.

4. Potrivi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță just și pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpat.

Pobelor examinate, instanța de fond le-a dat o apreciere juridică corectă în conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4), 101 Cod procedură penală, verificând toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

În cadrul instanței de fond inculpatul nu a recunoscut vinovăția și a declarat că, a decis să pornească mașina să vadă cum merge, deplasându-se pe drum la capătul străzii a vrut să frâneze, dar automobilul nu a frânat și s-a tamponat în microbuzul „Mercedes”, parcat la poarta gospodăriei lui Lungu M. Acesta i-a cerut 500 euro și a chemat poliția. El, neașteptând poliția, s-a dus acasă să vadă ce fac copiii. Din motiv că era stresat, a luat din frigider o sticlă de alcool și a servit jumătate din aceasta. Apoi a revenit la fața locului unde s-a produs accidentul și acolo deja era poliția. Colaboratorii poliției i-au propus să treacă testul alcooscopic, însă a refuzat, deoarece a servit alcool după comiterea accidentului.

Cu toate că, inculpatul nu a recunoscut vinovăția, aceasta este dovedită pe deplin de probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în cadrul instanței de apel, inclusiv declarațiile martorilor Matcovschi N., Frunze I., Avram P., Lungu P. și Lungu M., îndreptarea din 18.06.2017, ora 16³⁵, eliberată lui Gurița O., privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, procesul-verbal din 18.06.2017, privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolosopică sau examenul medical, prin care Gurița O. a refuzat examinarea

medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, procesul-verbal de cercetarea la fața locului din 18.06.2017.

Astfel, inculpatul Gurița O. având scopul refuzului de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, intenționat a refuzat să se supună, la solicitarea inspectorilor, de a trece testarea alcooloscopică și colectarea probelor biologice, necesare efectuării examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, cu toate că a fost preîntâmpinat despre survenirea răspunderii penale conform art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în cazul refuzului de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, fapt confirmat prin îndreptarea din 18.06.2016 și procesele-verbale din 18.06.2016, prin care Gurița O. a refuzat testarea alcooloscopică sau examenul medical, ignorând prevederile pct. 10 alin. (2) lit. a) și pct. 11) lit. j) a Regulamentului circulației rutiere, conform căruia era obligat să se supună, la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efect similar, precum și persoana care conduce un autovehicul trebuie să posedă și, la cererea lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control permisul de conducere perfectat pe numele său.

Alegațiile apelantului privind nevinovăția inculpatului în comiterea accidentului rutier, iar instanța de fond incorect a apreciat probele, invocând că Gurița O., nu se afla la volanul automobilului, nu a fost stopat în trafic și deci nu era necesitatea a-l supune testului alcooloscopic, sunt nefondate, deoarece sunt combătute de declarațiile martorului Avram P., care în cadrul urmăririi penale a declarat că, Gurița O. era deja în stare de ebrietate alcoolică în momentul când a venit Frunză I. După ce Oleg G. a plecat cu automobilul, el s-a deplasat în văzul lor aproximativ 300 metri și într-o cotitură, nu s-a isprăvit cu conducerea și s-a tamponat în partea din spate a unui microbuz ce era parcat la poarta unei gospodării. Atunci el cu Frunză I. sau dus spre el să vadă dacă inculpatul nu a fost traumat.

Mai mult ca atât, potrivit declarațiilor martorilor Lungu P. și Lungu M., date în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, instanța de apel a constatat că, imediat după lovitură, Lungu P. a văzut că microbuzul a fost împins peste porțile mari, astfel că acestea au îndoit zăvorul forțându-l și s-au deschis în părți. Când a ieșit a văzut că în spatele microbuzului se afla automobilul lui Gurița O., la volanul căruia se afla acesta. Când inculpatul a coborât din automobil, a văzut că acesta era în stare de ebrietate alcoolică, se clătina și mirosea de la el puternic a alcool.

Aceste alegații sunt combătute și de probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și anume: îndreptarea din 18.06.2017, ora 16³⁵, eliberată lui Gurița O., privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (f.d. 5), cât și prin procesul-verbal din 18.06.2017, privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport

de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical, prin care Gurița O. a refuzat examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (f.d. 6).

Probele date sunt confirmate și de depozițiile martorului Frunze I., care a declarat că, când poliția a venit la fața locului Gurița O. a negat că, a fost la volan în momentul comiterii accidentului rutier și a declarat că la volan se afla Avram P. Polițistul i-a propus lui Gurița O. să fie testat alcooloscoptic, ultimul, însă a refuzat să fie testat, deși polițistul îi explica-se că poate fi atras la răspundere penală pentru faptul refuzului de la testarea alcooloscoptică.

La fel, urmează de respins afirmațiile apărării potrivit cărora Gurița O. a declarat că, la 18.06.2017 a comis un accident rutier, tamponând automobilul lui Lungu M., care a chemat poliția la fața locului. Politia timp îndelungat nu a venit și Gurița O. a plecat acasă să vadă ce fac ai săi doi copii minori. Fiind stresat de cele comise, acasă a servit băuturi alcoolice. Apoi a plecat la fața locului, unde deja se aflau colaboratorii poliției rutiere și la propunerea lor de a trece testul alcooloscoptic, a refuzat, deoarece a servit după comiterea accidentului rutier și nu înainte, or, potrivit declarațiilor martorilor Lungu P., Lungu M., Frunze I. și Avraam P., date în cadrul urmăririi penale, acestea au declarat că, Gurița O. era în stare de ebrietate până la momentul accidentului rutier, aceste declarații fiind un mod de apărare.

Mai mult, inculpatul conștientizând cele întâmplate și prevăzând urmările acestui accident, îl impunea pe Avraam P. să declare precum că, ultimul era la volanul automobilului în momentul accidentului, pe motiv că, Avram P. nu servise băuturi alcoolice împreună cu el și Frunze I., fapt confirmat prin declarațiile martorului Avram P., date în cadrul urmăririi penale.

Prin urmare, partea apărării nu a prezentat nicio probă plauzibilă ce ar confirma poziția sa de apărare, acestea purtând un caracter declarativ.

Totodată, în privința inculpatului a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare, acestuia fiindu-i respectat dreptul la apărare.

La aplicarea pedepsei, instanța de fond corect a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, iar potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Dat fiind că, inculpatul anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, se află la evidența medicului narcolog, se caracterizează satisfăcător, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de arest pe un termen de 8 luni, în penitenciar de tip semiînchis, va atinge scopul pedepsei penale, or, inculpatul, fiind anterior condamnat pentru infracțiuni similare nu și-a făcut concluziile necesare, nu și-a îmbunătățit comportamentul, nu a stat pe calea corijării, iar pericolul faptei comise în mod repetat denotă că, reeducarea acestuia poate fi atinsă doar prin izolarea lui de societate.

5. Avocatul Palancica Victor a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

Recurentul a invocat că, inculpatul nu are calitatea de conducător al mijlocului de transport, respectiv nu este subiect al infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, reieșind din normele legale care urmează.

Pct. 7 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin HG nr. 357 din 13.05.2009, definește noțiunea de conducător - persoana care conduce pe drumurile publice un vehicul.

Reieșind din prevederile menționate, conducător al mijlocului de transport este persoana care conduce pe drumurile publice un vehicul și nu persoana care a condus sau va conduce mijloace de transport pe drumurile publice. Respectiv, potrivit materialelor cauzei penale, Gurița O. a condus automobilul de marca "Kia", n/î HJD 819 la 18.06.2017, în jurul orei 14⁰⁰, după care a coborât de la volan și nu a mai condus mijlocul de transport.

Totodată, conform materialelor cauzei penale, Gurița O. a refuzat testarea alcoolică la 18.06.2017, ora 16³⁵, în momentul când acesta deja de 2 ore și 35 minute nu era conducător, deoarece nu conducea pe drumurile publice un vehicul, așa cum stipulează pct. 7 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin HG nr. 357 din 13.05.2009.

În speță, s-a constatat că nu există componenta infracțiunii prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, deoarece lipsește subiectul acestei infracțiuni.

Astfel, instanța a pus la baza deciziei recurate declarațiile martorului Frunze I. (date în cadrul urmăririi penale), care nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal a ședinței.

Ori, în procesul-verbal al ședinței au fost examinate și consemnate în doar declarațiile martorului Frunze I., care au fost date în cadrul instanței de fond.

Astfel, se constată că declarațiile martorului Frunze I. (date în cadrul urmăririi penale), puse la baza deciziei, nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal a ședinței.

De asemenea, potrivit art. 389 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor. Declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale pot fi puse la baza sentinței de

condamnare numai în ansamblu cu alte probe suficiente de învinuire și cu condiția că la urmărirea penală, a avut loc confruntarea cu bănuitul, învinuitul.

Însă, instanța de apel, încălcând prescripțiile de drept nominalizate, a pus la baza deciziei, declarațiile martorului Avram P., date în cadrul urmăririi penale, iar la urmărirea penală confruntare între bănuitul/învinuitul Gurița O. și martorul Avram P. nu a avut loc, iar în cadrul judecării cauzei martorul Avram P. nu a fost audiat, iar acuzarea s-a refuzat de această probă.

Sentința primei instanțe și decizia instanței de apel contravin normelor de drept aplicate unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Din materialele cauzei rezultă că sesizarea (raportul) despre săvârșirea unei infracțiuni a fost întocmit la 19.06.2017, de către inspectorul Matcovschi N., fiind înregistrat Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni (REI-1) al IP Ialoveni, nr. 751.

Respectiv, în cadrul prezentului proces penal, acțiunile și actele procesuale efectuate până la 19.06.2017, inclusiv îndreptarea din 18.06.2017, ora 16³⁵, eliberată lui Gurița O., privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, procesul-verbal din 18.06.2017, orele 16²⁰-16⁴⁰, privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolică sau examenului medical, raportul din 18.06.2017, despre primirea informației prin telefon privind comiterea unei fapte ilicite și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.06.2017, nu pot fi admise ca probe, fiind efectuate până la pornirea procesului penal și înregistratei sesizării cu privire la infracțiune.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 16) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă

conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, martorilor Matcovschi N., Frunze I., Avram P., Lungu P. și Lungu M., îndreptarea din 18.06.2017, ora 16³⁵, eliberată lui Gurița O. privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, procesul-verbal din 18.06.2017 privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivi conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, instanțele indicând concludent motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Ori, inculpatul a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, pentru refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, fără a deține permis de conducere auto.

Astfel, elementele constitutive enunțate supra nu condiționează răspunderea penală pentru refuzul de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate, fără a deține permis de conducere auto, prin conducerea obligatorie, în prealabil, de către inculpat a automobilului și în stare de ebrietate.

Prin urmare, argumentul apărării că inculpatul nu este subiect al infracțiunii incriminate, deoarece ar fi consumat alcool după comiterea accidentului rutier și când a refuzat testarea alcoolscoptică nu conducea automobilul deja de 2 ore, pe lângă faptul că este combătut de probele administrate, este lipsit de orice suport juridic, deci este neîntemeiat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6§1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care

instanțele judecătorești au apreciat probele și circumstanțele cauzei privind învinuirea formulată inculpatului.

Dar, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol a constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar, că: *„Reieșind din prevederile legale menționate supra, care sunt de strictă interpretare, conducător al mijlocului de transport, este persoana care conduce pe drumurile publice un vehicul și nu persoana care a condus sau va conduce mijloace de transport pe drumurile publice. Respectiv, potrivit materialelor cauzei penale, Gurița O. a condus automobilul de marca ”Kia”, cu n/î HJD 819 la 18.06.2017, în jurul orei 14⁰⁰, după care ultimul a coborât de la volan și nu a mai condus mijlocul de transport.*

Totodată conform materialelor cauzei penale (f.d. 5, 6), Gurița O. a refuzat testarea alcoolscoptică la 18.06.2017, ora 1635, în momentul când acesta deja de 2 ore și 35 minute nu era conducător, deoarece nu conducea pe drumurile publice un vehicul, așa cum stipulează pct. 7 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin HG nr. 357 din 13.05.2009;

În speță, s-a constatat că nu există componenta infracțiunii prevăzută la art. 264/1 alin. (4) Cod penal, deoarece lipsește subiectul acestei infracțiuni;

Din materialele cauzei rezultă că sesizarea (raportul) despre săvârșirea unei infracțiuni a fost întocmit la 19.06.2017, de către inspectorul Matcovschi N., fiind înregistrat Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni (REI-1) al IP Ialoveni, nr. 751 (f.d. 4).

Respectiv, în cadrul prezentului proces penal, acțiunile și actele procesuale efectuate până la 19.06.2017, inclusiv îndreptarea din 18.06.2017,

ora 16³⁵, eliberată lui Gurița O., privind examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (f.d. 5); Procesul-verbal din 18.06.2017, orele 1620-1640, privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenului medical (f.d. 6); Raportul din 18.06.2017, despre primirea informației prin telefon privind comiterea unei fapte ilicite (f.d. 7); Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.06.2017 (f.d. 8), nu pot fi admise ca probe, fiind efectuate până la pornirea procesului penal și înregistratei sesizării cu privire la infracțiune.” nu au fost invocate de apărare și în apel, deci nu au suport legal (pct. 3., 5. din decizie).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului ordinar, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, dat fiind că este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Palancica Victor împotriva sentinței Judecătorie Hîncești din 29 noiembrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019, în privința inculpatului Gurița Oleg XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 octombrie 2019.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun